

AŞURE EZBERİNİ BOZMAK ZORUNDAYIZ

(Nureddin Yıldız hocamızın 2007 tarihli Aşure günü konuşması)

Kardeşler;

Aslı din kökenli olduğu halde dini boyutu erimiş olan bir örf var. O örfü bugün dikkatlerinize sunmak istiyorum. Büyük bir peygamber davası olduğu halde bugün tatlılaşmış, çorbalaşmış bir aşuremiz vardır. Aşurenin aslı binlerce yıl öncesine aittir. Ama çorba olarak, tatlı olarak değil, bir peygamber davası olarak bugün toplumumuzda abartılı bir şekilde asıl misyonunu harcatmak için kullanılan bu aşurenin içeriğini değerlendirmek istiyorum.

Kardeşler;

Aşure onuncu gün anlamında bir kelimedir. Hicret aylarının birincisi olan muharrem ayının onuncusu anlamına geliyor. Muharrem ayının onuncu günü, altı ay denizde yüzen Nuh aleyhisselam'ın gemisinin karaya oturduğu gündür. Aynı şekilde Firavun'un, Musa aleyhisselam'ın mucizesiyle kızıl denizde boğulduğu gündür. Dolayısıyla on muharrem yani aşure günü, iki büyük peygamberin iki büyük mucizesinin yıl dönümüdür. Peygamber Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem Medine'ye hicret ettiğinde orada Yahudiler de yaşıyordu. İlk dört sene onlar orada yaşadılar. Bir on muharrem gününde, Yahudiler oruç tuttıklarını söylediler. Peygamber aleyhisselam efendimiz: "Siz ne diye bugün oruç tutuyorsunuz?" diye sordu. Dediler ki: "Bizim Peygamberimiz Musa'nın mucizesiyle Firavun'un denizde boğulduğu gündür. Onun için Allah'a şükür olsun diye oruç tutuyoruz." Peygamber efendimiz buyurdu ki: "Musa'nın gerçek kardeşleri biziz. O orucu biz tutarız. Sizininki samimi değil." Ve döndü ashabına dedi ki: "Herkes on muharremi oruç tutsun ama bu melun millete benzememek için biz iki gün turalım." buyurdu. Bu yüzden muharrem dokuzu ve onunu ya da onu ve on birini iki gün oruç tutmak, Musa aleyhisselam'ın en büyük emperyalist, en büyük tağut, en büyük zalim Firavun'u suyun dibine gömdüğü günün hatırası için tutulan bir oruçtur on muharrem orucu. Peygamber lisanından belli böyle olduğu. Dolayısıyla yarın dokuz muharrem öbür gün on muharrem. Ya cuma cumartesi gününü ya da cumartesi ve pazar gününü oruçlu geçirirsek, Peygamber aleyhisselam efendimizin başını çektiği, zalim tağut Firavun'un boğuluşunu kutlama merasimine katılmış oluruz. Peygamber aleyhisselam efendimiz bunu bir tağutun, halkını ezmiş despot hain bir insanın bu dünyadan kahrolup gidişini oruç tutarak, açlıkla Allah'a şükrederek geçirmeyi tavsiye ediyor.

Bizim halkımızın kutsal yiyecek haline getirdiği aşure çorbasının, şekerinin, tatlısının aslı nedir peki? Bunun aslına gelince; güya Nuh aleyhisselam gemiye binerken ne kadar leblebicilerde fıstık, ceviz, badem, kilosu böyle pırinçten daha pahalı ekmekten daha pahalı ne varsa üzüm, hoşaf malzemesi, kayısı, incir ne kadar varsa hepsinden çuvallarla topla, altı ay gemide suyun üzerinde kaldılar. Ondan sonra bu suyun üzerinde bu kadar uzun zaman kalınca işte çuvallar, erzak, buzdolabındaki ambarlardaki yiyecekler bitinceee aç kalmamak için ne kadar kayısı, badem , ceviz, fıstık, leblebi, incir (kalitelisi ama, kurtlanmamış. Çünkü ambarlarda kurtlanmış olur.) Kurtlanmamış incir, üzüm ondan sonra pancar, şeker ne kadar varsa hepsini topladılar. Geminin içinde ateş yaktılar. (Tahta geminin içinde.) Ondan güzel bir çorba yapıp komşulara ikram ettiler. Ondan sonra da dokuzyüz elli yıl dağ bayır dolaşan, Allah'a iman ettim diyen, oğlu bile kendisine iman etmediği için kahr çeken, Allah'ın davasını on asra yakın zaman yeryüzünde temsil eden ulul'azm bir peygamberden, Ümmeti Muhammed gibi yeryüzünün son şahidi bir ümmete kala kala o tatlı kaldı hatıra. İşte aşure çorbasının aslı bu. Bir peygamber altı ay susuz, aç, sefil onun hatırasını, öbür peygamberin bir deniz yol olmuş o yoldan karşıya geçmişler mucizesini, ümmetin başı olan peygamber aleyhisselam açlık çekerek, oruç tutarak, Allah'a hamd ederek geçirecek, ondan sonra memurun bile satın alamayacağı kadar ceviz, badem, fıstık ne kadar pahalı yiyecekler varsa onların hepsini toplayacaksın, ağırlığı kadar da şeker koyacaksın, Allah rızası için Nuh'un hatırası olarak bunu yiyeceksin, bu da ibadet olacak, iyi Müslümanlık olacak, dindarlık olacak. Gelinlerin senden bahsederken 'rahmetli hiçbir aşureyi kaçırmazdı' diyecek. Senin peygamberin karnına taş bağlayıp gitmiş olacak bu fani alemde, üç gün üst üste basit bir çorba bile yememiş olacak, sen tatlıyı, çorbayı, bademi, fıstığı ibadet haline getirmiş olacaksın. Bunun adı da İslam, bunun adı dindarlık olacak. Samimiyet nerede? Nerde samimiyet? Zühd, takva, açlık ve nefis terbiyesi üzerine kurulmuş bir din, 'nefsinize köle olmayın' diyen bir din, iftarda bile az yiyin diyen bir din, üst üste üç gün sıcak yemek yiyememiş bir Peygamberin ümmeti, Ramazan gelince çöp kutuları atılmış yemeklerle dolsun, on muharrem gelince dokuz yüz elli yıl küfrün zulmü altında inlemiş bir peygamberin hatırası olarak sen, leblebicilerde bile zor bulunan pahalı yiyeceklerden kendine yemek yap, bunun adına dindarlık diyeceksin. Hayır, bunun adı tuzaktır tuzak. Nuh aleyhisselam'dan, Musa aleyhisselam'dan bu ümmete kaldıysa bir dava aşkı kalmalıydı. Bizden önce yeryüzündeki zalimlerle, despotlarla, insan ırkının en azılı düşmanlarıyla bir ömür boyu uğraşmış, Allah'ın en büyük peygamberlerinin ikisinden bize çorba kalmamalıydı. Üstelik de normal şehir suyundan da koymayacaksın. Gül suyuyla kaynatacaksın. Tabi daha pahalı olacak. Deniz suyu tuzlu onla yapmadılar o çorbayı, o zaman gül suyu aldılar hem de artırılmıştı. Bu hatıra

tazeleme değil, bu hatırayı yaralamaktır. Nuh aleyhisselam'a bu ümmet sahip çıkmalıydı. Onun hatırasını bu ümmet yaşatmalıydı. Nasıl Peygamberimiz Yahudilere karşı koydu: "Musa'nın asıl kardeşleri biziz" dedi. Musa'nın kurtuluşunu biz ihya ederiz dedi. "Siz bir gün oruç tutuyorsanız biz iki gün oruç tutarız." dedi. Samimiyet budur. Destek budur.

Kardeşler;

bir tas çorbayla kimse gavur olmuyor. Bir tas çorbadan dolayı dünya yıkılmadı ama böyle başlıyor taviz. Böyle başlıyor. Birisi ölüyor dana kesiyorsun, akrabayla oturup yiyorsun, o cennete girmiş oluyor. Cennete girmek için yemek ye, Nuh aleyhisselam hatırı için yemek ye. Onun hatırı için çorba iç, onun hatırı için yemek ye. Ne kaldı geriye. O zaman, ne kadar yemek yersen cennette de o kadar yükseleceksin. Hayır, hayır! Bu din, yememeyi öğrenme üzerine kuruludur. Madem sen, Allah için on muharrem günü sadaka vermek istiyordun kabul. O on muharrem günü aşureye harcadığın parayı bir yetim çocuğa versene. Onun reklamı olmaz ama. Millet nerden bilecek senin Muharrem çorbası yaptığını? Hayır, hayır bu din böyle yapa yapa elimizden gidiyor. On muharrem oruç günüdür. Biz bunu asla çorbayla, tatlıyla değiştiremeyiz. Mantık yanlış bir defa. Trafiğe tersinden gidiyorsun sen. On muharrem, yeryüzünün en büyük zalimi, insan neslini kurutma projesini çizmiş olan büyük despot Firavun'un helak olduğu gündür. Bugün on muharrem günü, aynı Firavun'un çocukları aynı zulmün bir benzerini nüfus planlamasıyla, askeriyesiyle, tanklarıyla Müslümanların Irak'ında filan toprağında Afganistan'ında yapıyorlar. On muharrem, o Firavun'u deviren Allah'a bu Firavun'u da devirmesi için gündüzünde oruç tutarak gecesinde de yalvararak geçirdiğimiz bir gün olmalıydı. Bu ümmet, şen şakrak akşamları sabahları eğlenen bir ümmet değil. Şimdi "Aynı Firavun'u gördük, bizi bundan kurtar ya Rabb'i" dememiz gerekirdi. Nuh'un gemisini karaya oturtup kurtaran Allah'tan, çoluk çocuğumuz için, kendimiz için, insanlık için kurtuluş istememiz lazımdı. On muharrem bize, Allah'ın yeryüzündeki en büyük azaplarından olan yeryüzünün altı ay suların altında kalmış olması azabını hatırlatmalıydı. Bademinden, fıstığından, cevizine kadar, kayısısına kadar, incirine kadar, gülsuyuyla pişirilmiş tatlıyı değil, bir peygamberin bin yıla yakın zaman tevhid mücadelesini nasıl yürüttüğünü hatırlatmalıydı bize. Sonunda Allah, bir zalimi kıyamete kadar ibret olacak şekilde nasıl helak etti, nasıl intikam aldı Allah, Firavun'dan ne büyük intikam alındı, bunu hatırlamalıydık biz. Bu bir bayram günü de değil, matem günü de değil, bu bir fırtına da değil. Ama büyük olayların olduğu bir gün.

En önemli ibret konumuz Kur'an'da, sayfalar dolusu anlatılan ibretli olaylardan bir tatlı, bir kaşık tatlı kaldıysa bize, oturup düşünmemiz lazım. Nefret ediyorum. Arapçadaki aşure kelimesinden bile soğumaya başladım. Duygularım beni kamçılıyor. Ben Musa aleyhisselam duyuldukça zalim Yahudi'yi hatırlıyorum, Firavun'u hatırlıyorum. Tatlı hatırlamak istemiyorum. Çorba hatırlamak istemiyorum. Benim gündemimde glikoz olmamalı. Aynı zulümden belki daha fazlası bugün yeryüzünde yapılıyor. Bugün insanlık, bir denizi yol yapıp sonra da Firavun'u boğacak mucizeye insanlık yaratıldığından beri her günden daha fazla muhtaç. Bugün yeryüzü olduğu gibi suya boğulmuş. Her zamankinden daha fazla gemimizi karaya yanaştırarak bir mucizeye, bir ilahi yardıma ihtiyacımız var bizim. Basit bir cevap her zaman hazır: 'Ama böylece insanlığı din hatırlatıyorsun.' Günde beş vakit "Allahu ekber "sesi bir şey hatırlatmıyor da bir tas çorbayla mı insanlar Müslüman olacaklar? Aynı Müslüman'ı evinde ziyarete gidip namaza davet etsene! O çorbanın parasıyla bir ilmihal, namaz kitabı alıp da götürsene. Madem çorbayla insanlar iman ediyor, Peygamber aleyhisselam zemzem kuyusunun başına getirdi de kimse iman etmedi. Bir tas çorbayla kim kime Müslümanlık reklamı yapabilir? Dindarlık alameti.. Hayır efendim, ezandan büyük dindarlık mı var? Namazdan daha büyük Müslümanlık mı var? Bir seccade götür madem çok İslami tebliğ yapmak istiyorsun. Nasıl biz dinimizi yiyecek içeceklerle simgeleyebiliriz? Anlayış çok çılgın bir anlayış. İslamiyet deyince akla ceviz, badem niye gelsin? Niye İslamiyet deyince akla namaz gelmesin?

Herhalükarda kardeşler;

On muharrem, bu ümmetin asırlar öncesindeki uzantısına ait bir olaydır. Peygamber aleyhisselam efendimizin sahip çıktığı "bunu kutlamaya, bunu hatırlamaya daha layık biziz" dediği büyük bir olayın uzantısıdır. Bu mantığı biz içimize sindirmiş olmamız lazım. Kurban bayramı gelince biz, kurban kesip et yemeyi hatırlamıyoruz. Ne hatırlıyoruz? Allah'a teslimiyeti hatırlıyoruz. On muharrem gelince de Allah bize, oruç tutarak, bunu konuşarak, yeryüzünde bizden önce neler gerçekleştirmiş, bir peygamberini nasıl kurtarmış, bunu hatırlatmak istiyor. Yoksa on muharrem olsa ne olur yirmi beş muharrem olsa ne olur?

Aziz dostlar;

Sizleri üzmem istemiyorum ama üzülecek bir durumdayız. Kim bilir ne kadar samimi duygularla, besmeleler çekerek, üfleyerek, ayete'l kürsiler okunarak o çorbalar pişiriliyor. Çok büyük ibadet çünkü. Cennetten mi geldi bu badem de ibadet oldu bu? Bunu Peygamber mi tuttu üfledi? Mekke-Medine'den getirilmiş hurmaya bile bu hürmet gösterilmiyor. Hurma ki mesela, Peygamber

aleyhisselam efendimizin kendi eliyle diktiği bir hurma çeşidi vardır. Büyük zeytine benzer. Dualı, bereketli bir hurmadır. Hacılar bile onu görmemişlerdir. Aşure kadar değeri yok ki. Eđer bir yiyecekte kutsallık olacaksa hurmada olması lazım.

Mutfakta ibadet olmaz vesselam. Mutfakta ibadet yok. Mutfakla bağlantılı ibadet yok. İbadet seccadenin başında olur. Allah'ın rızasının olduğu amellerde, hizmetlerde olur. Bizim bu anlayışı sahiplenmemiz lazım. Ben şahsen önüme konduğu zaman hayatta evimde pişmedi, ebedi de pişmez Allah'ın izniyle ama, önüme konduğu zaman da o sofradan kalkıyorum o kadar. Bunu hakaret kabul ediyorum. Ben Nuh deyince sabır, sebat, Allah için on asır ayakta durmayı hatırlamak istiyorum. Musa deyince, on muharrem deyince benim aklıma, çocuklarımın aklına, dostlarımın aklına Allah için cihad, sabır , gayret ve küfrün, şirkin, zulmün helak oluşu, sonunda Allah'ın muhakkak galip olacağına dair duygularımın canlı kalmasını istiyorum. Yiyerek şişip uyuşmak istemiyorum. Her aşure çorbasını rüşvet görüyorum. Şeytanın rüşveti bu. Musa aleyhisselam'ın cihadını unutturmak için, Nuh aleyhisselamın sabır deryasını unutturmak için şeytanın sunduğu rüşvet olarak görüyorum. Evet haram değil, yemesi günah değil. Ama ben duygularımı üstün, hassas tutmak istemiyorum. Ben çocuklarımın on muharremi yemek içmekle hatırlamalarını istemiyorum. Musa unutulmasın istiyorum. Zulmün bir gün biteceği hatırlansın istiyorum. Bu yüzden de bu rüşveti mutfağıma da sokmuyorum, soframa da koymuyorum. Bu şeytanın rüşvetidir.

Aziz kardeşler ;

On muharrem gelince maalesef tarihimizde hatırlanması gereken olaylardan birisi de, Peygamber aleyhisselam efendimizin sevgili torunu Hüseyin bin Ali radiyallahu anh'ın şehid edilmesi olayıdır. Bu bir faciadır. On muharrem, Allah'ın kaderiyle o güne rastladı. Musa aleyhisselam'dan olan sevincimiz, Firavun'un boğulmasından kaynaklanan mutluluğumuz, o gün bir miktar mateme büründü. Bu da bir facia ama biz, Hüseyin bin Ali radiyallahu anh'ın peşinden onun davasını güderek gider, zulüm düzenlerine, peygamber çizgisinden sapmış düzenlere, on bin yirmi bin kişilik orduyla bir kişi de kalsam tek başıma devam eder, cihada devam eder giderim düşüncesiyle yaşar, Hüseyin'in peşinden öyle gideriz Allah ondan razı olsun. Acısı, Ümmeti Muhammed'i kıyamete kadar yaralayacak. Ama kimsenin ölümünün yıl dönümünde bir tören yapılmaz. Dedesi için bile ölüm yıl dönümü töreni yapılmıyor. Babası Ali. O da şehit edildi. Hem de sabah namazını kılariken şehid edildi. Ona da bir matem töreni yapmıyoruz. Çünkü ne kadar büyük olursa olsun bir insanın, bir dava önderinin, bir büyüğün peşinden gidilerek davası yaşatılır

ve ayakta tutulur. Bağırarak, çağırarak, ağlayarak, bütün Ümmeti Muhammed 'ah Hüseyin vah Hüseyin' diye ağlasa da, Hüseyin'in yıkmak istediği sistemler mutlu bile olur bundan. Hüseyin (Allah ondan razı olsun) neyi yıkmak istiyorduyorsa, onlar sen ağladıkça mutlu olur zaten. Yeter ki sen dik durma, gülme, mutlu olma. Hüseyin'in davası sürdürülmelidir. Nedir bu? Peygamber çizgisinden çıkmışları peygamber çizgisine getirmektir. Allah şefaatine ermeyi hepimize müyesser kılsın.

Kardeşler;

Bugün üç konu konuştuk. Farklı bir günümüz oldu. Birincisi; örnek, peşinden gidilir, şefaati umulur büyük bir insanı andık Allah ondan razı olsun. Hasan Basri dedik. Hasan Basri sahabe değil ama Peygamber Efendimiz'in hanımlarından, annemiz Ümmü Seleme'den süt emmiş bir çocuk. Öyle başlamış hayatı. Büyük ve örnek bir insan. Bu Hasan Basri ismini, ailemizde bir değerlendirme konusu olarak gündem yapmayı size teklifte bulundum. İnşallah bu bana hayır dua yapmanıza vesile olacak inşaallah. İkinci olarak; çok kimsenin tepkisini çekeceğim ama hayır dua da alacağımı umduğum bir şey söyledim. Belki de evde arpalar, bademler, cevizler hazır, aşure çorbaları yapılacaktı bugün yarın. İnşallah yirmi gün sonra helal hoş olsun. Tatlı olarak yasak değil, günah değil. Ama Nuh aleyhisselam'ı suiistimal etmek edep dışı bir harekettir. Sorarlar insana kıyamet günü bu bademi, bu cevizi bu gemide kim nerden buldu? Nerde buldular bu fıstığı da yediler ? Fındık nerede bulacak? Fındığın ağacı bile sular altında kalmış. Bu suiistimaldir, suiistimaldir. Dini ve mukaddesatı zevkimiz için kullanmaktır. Canın tatlı istiyorsa aşure deme kardeşim. Ceviz tatlısı de başka bir şey de ye. Böyle mübarek, ulvi bir maksadı tatlıya kullanma. Üçüncü olarak da; Ümmeti Muhammed olarak içimizdeki burukluğu ve hasreti, yarayı hatırlayacağımız bir ismi konuştuk. Peygamber aleyhisselam efendimizin sevgili torunu Hüseyin radiyallahu anh'ın da şهادeti on muharreme rastlıyor. Ama biz bunu sadece bir hatıra olarak anıp Allah rahmet etsin deyip geçmiyoruz. Hüseyin'den kendimize mesaj alıyoruz. Peygamberin torunu olduğu halde dindeki yanlışlıklara karşı nasıl kıyam etmiş görüyoruz. Peygamberin ne torunusun ne akrabasının sen, din için ayağa kalkmadın. Bundan kendimize pay çıkarıyoruz. Umarım Allah bir dahaki on muharreme kavuştuğumuzda ümmet olarak daha huzurlu, daha ahenkli günler yaşamış olmayı bize nasip etsin.

Ve'l Hamdu li'llahi Rabb'il Alemin...